

‘MVO brengt het beste in mensen naar boven’

INTERVIEW MET DIRECTEUR MVO NEDERLAND WILLEM LAGEWEG

Alhoewel MVO binnen de zorg misschien nog niet echt in de schijnwerpers staat, groeit de aandacht voor dit onderwerp merkbaar. Reden voor MVO Nederland om samenwerkingspartners te zoeken en aanbod te ontwikkelen, zodat ook de zorgsector bij hen terecht kan voor kennis en ondersteuning. ‘MVO is een visie en een concept dat helpt om je organisatie op een integrale manier tot betere resultaten te brengen, zowel voor de patiënt en de medewerker, als voor onze planeet en de verlies- en winstrekening van de instelling.’

Door: L. van de Steeg

Zo’n anderhalf jaar geleden viel het ons op dat er in de zorg weinig gebeurde op het gebied van MVO’, vertelt Willem Lageweg directeur van MVO Nederland. ‘Er waren geen praktijkvoorbeelden en er waren geen bedrijven uit die sector bij ons aangesloten als partner. De eerste die zich bij ons meldde en onderkende dat er op het gebied van MVO weinig gebeurde in de zorg, was het NIGZ. Samen is een verkenningconferentie georganiseerd over MVO in de zorg, waarop onder andere Diana Monissen van De Friesland zorgverzekeraar en Jacqueline Cramer (voormalig minister van VROM) gesproken hebben. Tijdens die conferentie, met een kleine honderd bezoekers, bleek dat er wel interesse was om iets op gang te brengen rondom MVO, zowel bij zorginstellingen, toeleveranciers, als kennispartijen.’

Op weg naar MVO in de zorg

Na deze conferentie hebben NIGZ, ZonMw en Milieu Platform Zorgsector samen met MVO Nederland een inventarisatie van initiatieven rondom MVO in de zorg gemaakt. Deze studie heeft geresulteerd in ‘Nu zorg(en) voor morgen’ (www.nigz.nl), waarin inspirerende voorbeelden worden gegeven van zorgorganisaties die MVO in praktijk brengen en waarin aanbevelingen over hoe met MVO aan de slag te gaan op een rij worden gezet. Ook werd in 2011 een vervolg op de eerste conferentie georganiseerd. Tijdens dit rondetafelgesprek gingen 20 partijen met elkaar in gesprek over MVO in de zorg. Aanwezig waren onder andere het UMCU, het Jeroen Bosch Ziekenhuis en Philadelphia, de Rabobank, De Friesland Zorgverzekeraar, Aster Zeneca en Imtech. Er werd antwoord gezocht op de vragen: wat gebeurt er al met MVO en wat zou je als sector meer kunnen doen rondom dit thema?

‘Uit de conferentie en de bureaustudie bleek dat MVO als integraal concept in de zorg nog niet erg leeft, maar dat voor onderdelen van dit thema wel aandacht is. Het is dus niet zo dat er niets gebeurt! Het is ook vaak een kwestie van naamgeving: MVO wordt als term nog niet veel gebruikt.

Het rondetafelgesprek leidde tot het Manifest MVO in de zorg (zie kader), waarin is vastge-

Manifest MVO in de zorg

Verschillende organisaties in de zorg hebben in samenwerking met MVO Nederland, Milieu Platform Zorgsector en NIGZ een manifest opgesteld voor MVO in de zorg. Door dit manifest te tekenen geven zorgorganisaties aan MVO hoog op de agenda te plaatsen, leiderschap te tonen en tot een breed gedragen actieprogramma te komen. Het Manifest is inmiddels getekend door meer dan 50 organisaties, waaronder zorgaanbieders, toeleveranciers, financiële partners, zorgverzekeraars, kennispartners en belangenorganisaties. Organisaties die geïnteresseerd zijn in het Manifest kunnen meer informatie vinden op: www.mvonederland.nl.

legt dat de ondertekenaars geloven dat MVO een inspirerend concept kan zijn voor de zorg, dat de urgentie groot is omdat de sector voor grote uitdagingen staat (spanning tussen vraag en aanbod, last van financieringsvraagstukken). Daarnaast gaat het Manifest in op subthema's, zoals kwaliteit van leven (zowel voor patiënten als voor medewerkers), zelfsturing, transparantie en bedrijfsvoering. Het belang van het denken in nieuwe coalities en het tonen van lef worden ook benadrukt in het Manifest. Het leuke is dat we nu merken dat er steeds meer animo komt voor MVO in de zorg. De interesse vanuit de sector verbaast mij ook niet, om eerlijk te zijn, want de zorgsector is natuurlijk inherent met een maatschappelijke missie bezig.’

Ondersteuning bij MVO

Nu ook binnen de zorg de roep om MVO steeds luider klinkt, moeten organisaties op zoek naar manieren om met dit concept aan de slag te gaan. Maar wat houdt MVO nou precies in? En waar moet je als zorgorganisatie beginnen? Vragen die nu binnen de zorg opkomen, maar waar MVO Nederland al geruime tijd binnen andere sectoren antwoord op heeft kunnen geven. Volgens directeur Willem Lageweg zal ook voor de zorg MVO Nederland dé plek zijn om kennis op te doen en nieuwe contacten rondom MVO te leggen.

‘MVO Nederland is een kennis- en netwerkorganisatie, die oorspronkelijk ontstaan is als een kennisorganisatie voor maatschappelijk verantwoord ondernemen voor het bedrijfsleven. In het begin vooral voor het mkb, maar inmiddels voor het hele bedrijfsleven. Inmiddels zijn zo'n 1850 bedrijven bij ons aangesloten uit alle sectoren die bij ons kennis delen of met elkaar een concrete afspraak maken over het bereiken van een bepaald MVO-doel. En je ziet dat we steeds meer een netwerkorganisatie geworden zijn, waarin kennis en eigen ervaringen een belangrijke rol spelen. Inmiddels voor meer dan 60 branches in totaal. Om het zo praktijkgericht mogelijk te maken gebruiken we veel voorbeelden: hoe doe je MVO in een bedrijf in de metaal of in de bouw of in de schoonmaak? Maar ook: waar kun je eventueel hulp krijgen of waar kun je bepaalde spullen krijgen?’

Wij faciliteren resultaatgerichte netwerken waar bedrijven uit de hele keten met elkaar aan een concreet doel werken. De netwerkfunctie is belangrijker aan het worden. Neem als voorbeeld de betonsector. Daar hebben we zo'n 30 partijen bij elkaar gehaald, variërend van bedrijven die in de zand- en grindwinning zitten, tot betonfabrikanten, bouwbedrijven, architecten, sloopbedrijven en brancheorganisaties. Die par-

tijen begeleiden wij bij het bereiken van een concreet duurzaamheidsdoel. De betonsector streeft naar een forse reductie van CO₂-uitstoot, een concreet omschreven doel. Ook bij de zorg hebben we voor deze branche-insteek gekozen. Een dergelijk concreet doel waar iedereen naartoe werkt zoals in de betonsector is er nog niet, maar we verwachten dat dit binnenkort wel kan ontstaan.’

Inspiratie en integratie

Er gebeurt binnen de zorg al wel van alles rondom MVO, al krijgt het misschien niet altijd dat stempel. Wat is dan de meerwaarde van het met MVO aan de slag gaan? Is het niet voldoende wanneer organisaties op onderdelen proberen met bijvoorbeeld duurzaamheid bezig te zijn? Willem Lageweg ziet duidelijk de

voordelen van werken met MVO als holistisch concept. 'MVO blijkt een zeer inspirerend concept te zijn. Het is een concept dat helpt om alle vraagstukken waar je voor staat als instelling met elkaar in samenhang op te lossen. MVO integreert en inspireert. Wij merken ook in gesprekken met zorgorganisaties, dat als je de MVO-thema's People, Planet en Profit in samenhang oppakt, er modern beleid ontstaat. Daarnaast ontstaan er synergie en optimalisatie van processen en zelfs veel innovatie. MVO is een integrerend concept: een nieuwe integrale visie op hoe je een organisatie runt. Naast die integratie inspireert MVO ook. Je bent als werknemer natuurlijk bezig met de dagelijkse werkzaamheden. Maar veel mensen hebben er behoefte aan om met een groter geheel bezig te zijn, met een ideaal. En dat doet MVO: het gaat niet alleen over het bedrijf, maar het gaat ook over de planeet en het gaat ook over de medemens. MVO brengt het beste in mensen naar boven. Als jij als medewerker wordt uitgedaagd om niet alleen je taak zo snel of zo goed mogelijk te doen, maar om ook bij te dragen aan een groter geheel, dan inspireert dat enorm.'

Aan de slag!

Als je als zorgorganisatie aan de slag wilt met MVO, of al bestaande initiatieven op dit gebied opnieuw een boost wilt geven, waar moet je dan beginnen? Volgens Willem Lageweg is het duidelijk: onderteken niet alleen het Manifest MVO in de zorg, maar kijk vooral serieus naar wat er al gaande is binnen de eigen organisatie. 'Het ondertekenen van het Manifest is een steunbetuiging, die aangeeft dat dit initiatief een kans verdient om in de sector doorontwikkeld te worden. Maar veel belangrijker is dat je, wanneer je als organisatie dit Manifest ondertekent, jezelf ook belooft om dit onderwerp in de eigen organisatie aan de orde te stellen. En als je dat wilt doen dan moet je als organisatie ook kijken: waar staan we nu eigenlijk? Kijk wat je al doet, wellicht zonder het MVO te noemen, koester dat en communiceer dat ook! Dat is belangrijk: de goede dingen die je doet, moet je ook op een goede manier communiceren. Dat

grijpt ook weer terug op dat inspireren. Vaak gebeurt dit niet of niet genoeg. Tegelijkertijd zie je naast wat je doet, ook direct wat je nog niet doet. Bijvoorbeeld op het gebied van inkoop. Wij weten dat zorginstellingen veel minder op duurzaamheid inkopen dan in andere sectoren het geval is. Inkopen kan gaan over het inkopen van medicatie, gebouwen, meubels, voedsel et cetera. Tegenwoordig bestaan er voor al die zaken duurzame varianten: varianten die gezonder zijn of minder milieubelastend. En duurzaam inkopen leidt vaak tot besparingen. Neem de Sint Maartenskliniek die veel aandacht besteedt aan duurzame en gezonde voeding uit de eigen streek. In samenwerking met Diverzio, die hierin gespecialiseerd is, bieden zij hun patiënten smaakvolle en gezonde maaltijden aan die beter op het individu zijn afgestemd. Daardoor hoeft er veel minder eten te worden weggegooid en hoeft er dus ook minder te worden ingekocht. Dat is een directe besparing, die bovendien leidt tot meer waardering bij de patiënt. Wij hopen dat met dit Manifest instellingen MVO zelf gaan oppakken en ontdekken dat ze daar beter van worden. In het bedrijfsleven barst het van de praktijkvoorbeelden waarbij de voordelen van MVO ook terug te zien zijn in de verlies- en winstrekening. In de zorg hebben we die integrale voorbeelden nog weinig.'

Nieuwe ontwikkelingen

Nu binnen de zorgsector de aandacht voor MVO groeit, mede doordat financiers en inkoopers aangeven dat dit onderwerp hun aandacht heeft (zie *het Financieele Dagblad* van 2 januari 2012: 'Zorgsector onderschat belang MVO'), is MVO Nederland bezig om passend aanbod te creëren voor organisaties binnen de zorg die ondersteuning zoeken bij het werken aan MVO. In april 2012 wordt een startbijeenkomst georganiseerd voor een platform MVO in de zorg. Tijdens deze bijeenkomst voor organisaties die het Manifest hebben getekend, gaan deelnemers rondom een aantal thema's concrete plannen maken.

Willem Lageweg licht enkele initiatieven van MVO Nederland ter ondersteuning van organisaties in de zorg toe: 'Wij bieden een soort roadshow aan, waarbij we het land in gaan, naar instellingen toe die op directieniveau met ons in gesprek willen over wat zij kunnen doen rondom MVO. Wij komen dan met algemene kennis over dit onderwerp en in een gesprek spitsen we dat toe op de situatie van de betreffende zorginstelling, in interactie tussen de directie van de instelling en mensen uit ons netwerk. De informatie en praktijkvoorbeelden die

Meer informatie

Rond april/mei zal het programma van MVO Nederland rondom MVO in de zorg echt van start gaan. Zorgorganisaties kunnen voor informatie telefonisch contact opnemen met MVO Nederland, of informatie vinden op de website. MVO Nederland brengt onder andere organisaties in contact met goede praktijkvoorbeelden: organisaties die op een bepaald onderdeel al goede prestaties hebben laten zien. Er worden op dit moment workshops ontwikkeld over MVO in de zorg, door de NIGZ en de MVO Nederland Academie (een onderdeel van MVO Nederland). Zie www.mvonederland.nl

wij meebrengen zijn bedoeld als input, zodat de organisatie zelf stappen kan maken op dit gebied. Die roadshow is deels kennismaken met het onderwerp en deels een vertaling naar concrete acties.

Er gaan daarnaast thematische projecten lopen, waarbij rondom inkoop, energiebeleid, transparantie en healing environment netwerken worden opgezet. Als je met anderen aan een onderwerp wilt werken, kan dat via deze netwerken volgens een multi-stakeholderaanpak: je zit daar niet alleen met ziekenhuizen of met zorginstellingen, maar we brengen in die netwerken ook leveranciers in of kennisorganisaties. Daarnaast brengen we voorbeelden uit andere sectoren in.

Wil je echt integraal alles met MVO doen, dan kun je ook langs ISO 26000 werken. Dat is een algemene richtlijn voor MVO, waarmee je alle mogelijke MVO-onderwerpen in beeld brengt. Wij kunnen daarbij een heel traject begeleiden om een organisatie langs die richtlijn te leiden.

We noemen dat een expeditie. We doen dat nu ook in de Agro- en Foodsector: de deelnemende organisaties komen gedurende een half jaar ongeveer een keer per maand bij elkaar, waarbij ieder werkt aan zijn eigen plan. Je moet het dus wel zelf doen, maar je kunt tijdens die bijeenkomsten ervaringen delen met elkaar en daarnaast vragen stellen aan door ons ingeschakelde deskundigen. Op die manier heb je binnen zes tot negen maanden de hele richtlijn doorlopen en vertaald in een eigen beleid. Voor de zorgsector zullen we deze expedities hopelijk na de zomer aan kunnen bieden. Voor wat er verder nog ontwikkeld gaat worden laten we ons ook leiden door wat we tijdens de startbijeenkomst horen van zorgorganisaties zelf: wat zijn de vragen, waar is behoefte aan? Daar proberen wij dan het aanbod voor te ontwikkelen.'

Informatie over de auteur

Lotte van de Steeg is redactielid van KIZ.

NIEUW! POWER zorgmanager!

- Geef uw carrière meer power met deze unieke ééndaagse training!
- Een dag vol technieken en tips

8 juni 2012 - Meeting Plaza Utrecht

zorgmarkt

 Kluwer
a Wolters Kluwer business

www.zorgmarkt.net/POWER